

GEMEENTE TYNAARLO

NOTA LOKALE HEFFINGEN 2009

NOTA LOKALE HEFFINGEN 2009

Inhoudsopgave:

Hoofdstuk 1. Inleiding en samenvatting

1.1 Inleiding	3
1.2 Samenvatting van de voorstellen	3

Hoofdstuk 2. Lokale heffingen

2.1 Inleiding	5
2.2 Belastingen en rechten in Tynaarlo	5

Hoofdstuk 3. Gemeentelijke belastingen in Tynaarlo

3.1 Algemeen	6
3.2 Onroerende zakenbelastingen	6
3.3 Toeristenbelasting	8
3.4 Forensenbelasting	9
3.5 Baatbelasting	10

Hoofdstuk 4. Gemeentelijke rechten in Tynaarlo

4.1 Algemeen	12
4.2 Bepaling van de kosten	12
4.3 Leges	14
4.4 Afvalstoffenheffing	19
4.5 Rioolrecht	20
4.6 Lijkbezorgingsrechten	21
4.7 Marktgeden	22

Hoofdstuk 5. Heffing, inning en invordering

5.1 Algemeen	23
5.2 Wijze van heffing	23
5.3 Inning	23
5.4 Bezwaar en beroep	23
5.5 Kwijtschelding	23

Hoofdstuk 6. Lastendruk gemeente Tynaarlo

6.1 Lastendruk lokale belastingen en rechten	25
6.2 Relevante verordeningen	26

HOOFDSTUK 1. INLEIDING EN SAMENVATTING

1.1 Inleiding

Het doel van de nota lokale heffingen is aan de raad kenbaar te maken welke belastingen en rechten mogelijk zijn en welke zijn ingevoerd. Daarbij wordt nader ingegaan op de wettelijke beperkingen, het beleid dat tot nu toe is gevoerd en welke uitgangspunten er worden gehanteerd met betrekking tot lokale heffingen. De wetgever eist dat de gemeente op controleerbare wijze vastlegt welke uitgaven zij in welke mate door elk van de heffingen in een verordening beoogt te dekken. Met de kanttekening dat bij bepaalde rechten de geraamde kosten niet de geraamde baten overstijgen.

Bij de belastingen en heffingen worden de (on)mogelijkheden en de ruimte vermeld inzake het verder gebruik maken van het gemeentelijk belastinggebied.

Onder andere bieden de onroerende zakenbelastingen nog ruimte om -met inachtneming van de zogenaamde macronorm- de tarieven verder op te hogen. Er is namelijk geen limiet meer gekoppeld aan de hoogte van de tarieven. Er wordt daarbij een relatie gelegd met de ruimte in de OZB ten opzichte van het belastingpakket dat geldt voor toelating tot artikel 12 van de Financiële-Verhoudingswet (Fvw).

Op basis van dit artikel kunnen gemeenten bij een niet-sluitende begroting een aanvullende uitkering aanvragen uit het Gemeentefonds.

Voor toelating tot artikel 12 moeten gemeenten onder andere voldoen aan het redelijk peil van het zogenoemde belastingpakket. De onroerende zakenbelastingen maken onderdeel uit van dit pakket. Voor het jaar 2010 geldt voor toelating tot artikel 12 een OZB-tariefspercentage van 0,1164 % van de WOZ-waarde.

Voor wat betreft de jaarlijkse verhogingen geldt er een belangrijk wettelijk criterium. Dit is de "Macronorm".

Deze norm geeft het maximum aan van de jaarlijks toegestane stijging van de lokale lasten.

Voor 2010 is deze bepaald op: 4,3%. Het Kabinet heeft de gemeente verzocht om in de huidige crisistijd prudent om te gaan met de ruimte die de Macronorm voor 2010 biedt.

Eén ander belangrijk element is een onderzoek naar de volledigheid van toegerekende kosten aan de producten en diensten, waarvoor de gemeente heffingen in rekening brengt. De bevindingen zoals vermeld in deze nota kunnen als hulpmiddel worden gebruikt voor toekomstige tarieven.

De reikwijdte van dit onderzoek betreft de heffingen zoals opgenomen in de gemeentelijke verordeningen. Een dergelijk onderzoek is in het verleden nooit in volle omvang uitgevoerd.

Op basis van een onderzoek over de jaren 2007-2009 kan geconcludeerd worden dat er sprake is van een gemiddelde onderdekking van 20% met betrekking tot de leges.

De in 2010 nieuw aantredende gemeenteraad kan de uitkomsten van deze nota tevens gebruiken als leidraad voor het bepalen van toekomstig financieel beleid. De overheidsfinanciën zijn door de financiële en economische crisis verslechtert. De verwachtingen rondom de uitkering uit het Gemeentefonds zijn met betrekking tot de komende jaren erg onzeker en uitermate negatief. Het nominaal accres tot en met 2011 is vastgesteld, maar voor de jaren 2012 en volgende jaren bestaat grote onzekerheid over de omvang en het tempo van de ombuigingen.

1.2 Samenvatting van de voorstellen

In deze nota worden de volgende voorstellen gedaan:

a. Onroerende-zakenbelastingen.

Voorstel:

1. Kennis nemen van het gegeven dat er geen limieten gekoppeld zijn aan de tarieven en opbrengsten van de onroerende-zakenbelastingen.
2. Kennis nemen van de wettelijke bepaling dat de jaarlijkse verhoging van de tarieven van de OZB beperkt wordt door de Macronorm.
3. Kennisnemen van het gegeven dat er nog een onbenutte belastingcapaciteit aanwezig is binnen de onroerende-zakenbelastingen ten bedrage van € 1.500.000.

b. Toeristenbelasting.

Voorstel: de jaarlijkse aanpassingen van het tarief in de komende jaren gekoppeld houden aan de door het Recreatieschap Drenthe geadviseerde ophogingen.

Voor het jaar 2011 heeft het college een extra verhoging van € 0,10 per persoon per overnachting voorgesteld en voor de jaren daarna wordt er op initiatief van het Recreatieschap Drenthe een werkgroep geformeerd die een ambtelijke advies zal uitbrengen over de verhoging in de periode 2012 – 2016.

c. Forensenbelasting.

Voorstel: onderzoeken in welke mate de belastingdruk in overeenstemming is met de algehele druk in Drenthe en Nederland met betrekking tot forensenbelasting.

d. Baatbelasting.

Voorstel: bij aanleg van nieuwe infrastructurele werken steeds in overweging nemen of het zinvol en mogelijk is om een gedeelte van de gemaakte kosten te verhalen middels een baatbelasting op de begunstigde. Bij de overweging dient rekening gehouden te worden met de complexiteit en eventuele juridische procedures.

e. Leges.

Voorstel: uitgaande van het kader van 100% kostendekking en een gemiddelde onderdekking van ca 20% op de leges de nieuw aantredende Gemeenteraad in overweging geven om de leges jaarlijks extra te verhogen in een nader te bepalen tijdsspanne.

f. Afvalstoffenheffing.

Voorstel: het huidige beleid handhaven.

g. Rioolrecht.

Voorstel: een separaat voorstel afwachten inzake de invoering van een rioolheffing per 1 januari 2010 in plaats van het rioolrecht, waarbij voorgesteld zal worden uit te gaan van één heffing voor het afvalwater in plaats van 2 heffingen voor respectievelijk afvalwater en grond- en hemelwater.

h. Lijkbezorgingsrechten.

Voorstel: het huidige beleid is gericht op volledige kostendekkendheid in 2012. Derhalve wordt geen beleidswijziging voorgesteld.

i. Marktgeden.

Voorstel: de huidige beleidslijn handhaven.

j. Kwijtschelding.

Voorstel: de kosten van kwijtschelding opnemen in de berekening van de tarieven.

HOOFDSTUK 2. LOKALE HEFFINGEN

2.1 Inleiding

Lokale heffingen zijn onder te verdelen in belastingen en rechten, waarvoor de basis is geregeld in de grondwet en gemeentewet. De gemeente heeft bij de heffing van deze inkomsten een bepaalde vrijheid in het kiezen van heffingsmaatstaven, tarieven en het bepalen van de termijnen van de inning. Wel heeft de wetgever een aantal restricties opgesteld. De opbrengst van een gemeentelijke belasting en rechten mag bijvoorbeeld niet inkomens-, winst- of vermogensafhankelijk zijn. Inkomstenpolitiek is voorbehouden aan het rijk.

In paragraaf 2.2 worden de in Tynaarlo geheven belastingen en rechten behandeld. In hoofdstuk 3 en 4 wordt verder ingegaan op de wettelijke (on)mogelijkheden voor respectievelijk belastingen en rechten.

2.2 Belastingen en rechten in Tynaarlo

Het belangrijkste verschil tussen belastingen enerzijds en rechten anderzijds is het feit dat opbrengsten voortkomend uit belastingen in beginsel toe komen aan de algemene middelen. Ontvangsten uit rechten hebben als doel om de door de gemeente gemaakte kosten te dekken.

Belastingen

De gemeente Tynaarlo kent de volgende belastingen:

- Onroerende-zaakbelastingen;
- toeristenbelasting;
- forensenbelasting;
- baatbelasting.

Rechten

De gemeente Tynaarlo heeft de volgende rechten:

- leges;
- rioolheffing;
- afvalstoffenheffing;
- begraafrechten;
- marktgelden.

Hoofdstuk 3 behandelt de gemeentelijk belastingen, gevolgd in hoofdstuk 4 door rechten die binnen de gemeente geheven worden. Het heffen en innen staat centraal in hoofdstuk 5. In het laatste hoofdstuk (6) zal dieper worden ingegaan op de belastingdruk in vergelijking met andere gemeenten.

HOOFDSTUK 3 GEMEENTELIJKE BELASTINGEN IN TYNAARLO

3.1 Algemeen

Een belasting is een verplichte betaling aan de overheid door een rechtssubject, waar geen rechtstreekse individuele wederprestatie van de overheid tegenover staat. Aangezien er geen sprake is van een wederprestatie, vloeien de opbrengsten in beginsel toe aan de algemene middelen. Op grond van de gemeentewet heeft de gemeente het recht om de onderstaande belastingen te heffen.

1. onroerende zaakbelastingen, inzake van binnen de gemeente gelegen onroerende zaken;
2. baatbelasting, inzake van de in een bepaald gedeelte van de gemeente gelegen onroerende zaak die gebaat is door voorzieningen die tot stand worden of zijn gebracht door of met medewerking van het gemeentebestuur, kan van degenen die van die onroerende zaak het genot hebben krachtens eigendom, bezit of beperkt recht, een baatbelasting worden geheven, waarbij de aan de voorziening verbonden lasten geheel of gedeeltelijk worden omgeslagen;
3. forensenbelasting, indien natuurlijke personen die zonder in de gemeente hoofdverblijf te hebben, er gedurende het belastingjaar meer dan negentig malen nachtverblijf houden of beschikking hebben over een gemeubileerde woning;
4. toeristenbelasting, inzake het houden van verblijf binnen de gemeente door personen die niet als ingezetene zijn ingeschreven;
5. belasting van roerende woon- en bedrijfsruimten, ter zake van binnen de gemeente gelegen woon- en bedrijfsruimten, welke duurzaam aan een plaats gebonden zijn en dienen tot permanente bewoning of permanent gebruik, doch niet onroerend zijn;
6. parkeerbelasting, inzake van het parkeren van een voertuig op een bepaalde plaats, tijdstip en wijze. Voorts een belasting van een gemeentewege verleende vergunning voor het parkeren van een voertuig op de in die vergunning aangegeven plaats en wijze;
7. hondenbelasting, inzake het houden van één of meerdere honden;
8. reclamebelasting, inzake van openbare aankondigingen zichtbaar vanaf de openbare weg;
9. precariobelasting, inzake van het hebben van voorwerpen onder, op of boven voor de openbare dienst bestemde gemeentegrond;

In het restant van dit hoofdstuk wordt nader ingegaan op de belastingen die de gemeente Tynaarlo heft. De onder 5 tot en met 9 vermelden belastingen, zijn in Tynaarlo niet ingevoerd. Daar de gemeenteraad op 30 juni 2009, tijdens de behandeling van de perspectievennota 2009 besloten heeft om af te zien van invoering van nieuwe gemeentelijke belastingen zal, hierop niet nader worden ingegaan.

3.2 Onroerende-zaakbelastingen

Wettelijk kader

Op grond van de Gemeentewet, artikel 220 wordt onroerende zaakbelastingen geheven. Uit de wet blijkt dat de onroerende zaakbelasting uit twee belastingen bestaat, te weten eigenaren- en gebruikersbelasting. Gebruiksbelasting heeft alleen betrekking op niet-woningen. De Wet Waardering Onroerende Zaken geeft de kaders aan waarbinnen de gemeente onroerende zaakbelastingen kan heffen. De belangrijkste punten zijn opgenomen in deze paragraaf.

Belastingplicht

Bepalend is wie op 1 januari van het betreffende belastingjaar eigenaar en / of gebruiker is van het object, waarover belasting wordt geheven. Het tarief voor niet-woningen is hoger, daar de waarde de laatste jaren minder snel gestegen is. Door de toegepaste tariefdifferentiatie ontstaat een rechtvaardiger verdeling van de gemeentelijke belastingen.

Heffingsgrondslag

Uit de Wet Waardering Onroerende Zaken (Wet WOZ) blijkt dat de waarde van het object de grondslag is voor de aanslag. De gemeente is verplicht om jaarlijks de waarde van de objecten te bepalen, met in acht neming van de regels zoals vermeld in Wet WOZ.

Vrijstellingen

In principe mag de gemeente voor alle onroerende zaken binnen de gemeente een heffing opleggen. De wetgever heeft enkele objecten uitgezonderd van de OZB. De uitzonderingen staan beschreven in artikel 220d Gemeentewet. Daarnaast heeft de gemeente de mogelijkheid om objecten vrij te stellen van belasting. Het kan hier bijvoorbeeld om de gemeentelijke eigendommen en bepaalde ongebouwde eigendommen gaan. De vrijgestelde objecten dienen wel getaxeerd te worden omdat de waarde van belang is bij de berekening van de belastingcapaciteit van de gemeente.

Tarief

Onderstaand tabel geeft de huidige tarieven weer. Dit leidt tot een begrote opbrengst in 2009 van € 3.744.527 tegen € 3.555.778 een jaar eerder. Opbrengsten staan vrij ter beschikking van de gemeente.

Heffing	Grondslag	Tarief 2009	Tarief 2008
OZB - woningen gebr.	Per € 2.500	n.v.t.	n.v.t.
OZB - woningen eig.	Per € 2.500	1,97	1,99
OZB - niet won. gebr.	Per € 2.500	1,80	1,73
OZB - niet won. eig.	Per € 2.500	2,25	2,16

Vanaf 2009 wordt de OZB berekend als een percentage van de WOZ-waarde. Daarmee vervallen de tarieven in euro's per € 2.500 waarde-eenheid. Op basis van de vorige tabel leidt dit tot de volgende tarieven:

Heffing	Grondslag	Tarief 2009	Grondslag	Tarief 2009
OZB - woningen gebr.	Per € 2.500	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
OZB - woningen eig.	Per € 2.500	1,97	Percentage WOZ	0,0789%
OZB - niet won. gebr.	Per € 2.500	1,80	Percentage WOZ	0,0719%
OZB - niet won. eig.	Per € 2.500	2,25	Percentage WOZ	0,0899%

Vanaf het begrotingsjaar 2008 zijn de bepalingen in de Gemeentewet over maximumtarieven, het stijgingspercentage en het ontheffingsbeleid van de provincies komen te vervallen.

Mogelijkheden om beleid aan te passen

Dit betekent dat de gemeenten de tarieven onbepaald kunnen verhogen. Zo kan er ook gekozen worden om toe te gaan naar het tarief dat van toepassing is binnen artikel 12 Financiële-verhoudingswet (Fvw). Op basis van dit artikel kunnen gemeenten bij een niet-sluitende begroting een aanvullende uitkering aanvragen uit het Gemeentefonds.

Voor toelating tot artikel 12 moeten gemeenten onder andere voldoen aan het redelijk peil van het zogenoemde eigen belastingpakket. De onroerende-zakbelastingen maken onderdeel uit van dit pakket.

Voor het jaar 2010 geldt voor toelating tot artikel 12 een OZB-tariefspercentage van 0,1164 % van de WOZ-waarde.

Het verschil tussen voornoemd percentage en de nieuw voorgestelde ozb-tarieven voor 2010 (0,0805% voor woningeigenaren, 0,0762% voor gebruikers van niet-woningen en 0,0953% voor eigenaren van niet-woningen) geeft een onbenutte belastingcapaciteit van ca € 1.500.000.

Om te voorkomen dat er een onevenredige stijging van de lastendruk ontstaat is er door het rijk een **Macronorm** ingesteld. De ontwikkelingen van de lokale lasten zullen worden gevolgd en zo nodig onderwerp van gesprek zijn in het bestuurlijk overleg tussen rijk en gemeenten(VNG), waarna het rijk in geval van overschrijding van de macronorm kan ingrijpen via correctie van het volume van het gemeentefonds. De macronorm met betrekking tot de OZB tarieven voor het begrotingsjaar 2009 is vastgesteld op 6,11% en voor 2010 4,3%. Het Kabinet heeft de gemeente verzocht om in de huidige crisistijd prudent om te gaan met de ruimte die de Macronorm voor 2010 biedt.

Deze Macronorm betekent een begrenzing in de jaarlijkse aanpassing van het tarief. In de situatie van een terugloop van de algemene uitkering in de komende jaren en de opvang daarvan door onder andere verhoging van de onroerende-zakenbelastingen zou het te overwegen zijn om jaarlijks de verhoging op het niveau van de macronorm te bepalen.

Gemeentelijk beleid

Tijdens de behandeling van de perspectievennota 2009 is door de gemeenteraad bepaald dat de OZB tarieven voor 2010 maximaal 2% stijgen.

Voorgesteld beleid:

1. Kennis nemen van het gegeven dat er geen limieten gekoppeld zijn aan de tarieven en opbrengsten van de onroerende-zakenbelastingen.
2. Kennis nemen van de wettelijke bepaling dat de jaarlijkse verhoging van de tarieven van de OZB beperkt wordt door de Macronorm.
3. Kennisnemen van het gegeven dat er nog een onbenutte belastingcapaciteit aanwezig is binnen de onroerende-zakenbelastingen ten bedrage van € 1.500.000.

3.3 Toeristenbelasting

Wettelijk kader

Op grond van artikel 224 van de Gemeentewet is de gemeente bevoegd om toeristenbelasting te heffen. De belasting mag geheven worden ter zake van verblijf binnen de gemeente door personen die niet als ingezetene in de gemeentelijke basisadministratie persoonsgegevens zijn ingeschreven. Voor zover de belasting wordt geheven van degene die gelegenheid tot verblijf biedt, is deze bevoegd de belasting als zodanig te verhalen op degene ter zake wiens verblijf de belasting verschuldigd wordt. Opbrengsten zijn niet gebonden aan een bepaalde bestemming.

Belastingplicht

In de verordening staat "belastingplichtige" als volgt omschreven: Ter zake van het houden van verblijf met overnachting binnen de gemeente in hotels, pensions, vakantieonderkomens, mobiele kampeeronderkomens, niet-commercieel verhuurde ruimten en op vaste standplaatsen tegen vergoeding in welke vorm dan ook door personen die niet als ingezetene in de gemeentelijke basisadministratie persoonsgegevens van de gemeente zijn opgenomen, wordt onder de naam "toeristenbelasting" een directe belasting geheven.

Heffingsgrondslag

De heffing heeft de volgende maatstaf: het aantal personen dat heeft overnacht alsmede het aantal malen dat is overnacht, op basis van het nachtverblijfsregister van de belastingplichtige.

Vrijstellingen

Toeristenbelasting wordt niet geheven indien:

- betrokkene als verpleegde of verzorgde in een inrichting tot verpleging of verzorging van zieken, van gebrekkigen, van hulpbehoevenden of van ouden van dagen verblijft;
- het aantal overnachtingen, waartoe gelegenheid wordt of is gegeven, gedurende het belastingjaar minder dan tien zal of heeft belopen;
- belastingplichtige verblijf houdt in een gemeubileerde woning indien hij ter zake van het verblijf in of het ter beschikking houden van die woning forensenbelasting verschuldigd is;
- het een vreemdeling betreft als bedoeld in artikel 29, eerste lid, van de Vreemdelingenwet 2000, die rechtmatig in Nederland verblijft en voor zover deze persoon verblijf houdt in een gelegenheid, onder verantwoordelijkheid van het Centraal Orgaan opvang Asielzoekers.

Tarief

Het tarief 2009 bedraagt € 0,80 per overnachting (in 2008 € 0,75). Hieruit volgt een begrote opbrengst voor 2009 van € 138.968 (in 2008 € 136.250). De toeristenbelasting wordt geheven voor het houden van verblijf en wordt dus geheven van de toeristen.

De Gemeentewet stelt geen eisen waaraan het tarief moet voldoen. Dit houdt in dat de gemeente vrij is om het tarief te bepalen.

Gemeentelijk beleid

Het tarief wordt jaarlijks aangepast.

Mogelijkheden om beleid aan te passen

Er is geen wettelijk plafond voor en noch sprake van een maximumtarief voor toeristenbelasting. Wel streeft het Recreatieschap Drenthe, waarin de gemeente Tynaarlo participeert, naar uniformiteit van

het tarief voor geheel Drenthe. Zij stelt jaarlijks het tarief voor. Indien toeristenbelasting met €0,01 wordt verhoogd, genereert het een extra opbrengst van circa € 1.700.

Het college van burgemeester en wethouders kan nadere regels geven met betrekking tot de heffing en de invordering van de toeristenbelasting. Juridisch is het mogelijk om aan elk soort object een eigen tarief toe te kennen, waardoor een overnachting in bijvoorbeeld een hotel meer belasting genereert dan een overnachting in een vakantieonderkomen.

Voorgesteld beleid:

de jaarlijkse aanpassingen van het tarief in de komende jaren gekoppeld houden aan de door het Recreatieschap Drenthe geadviseerde ophogingen.

Voor het jaar 2011 heeft het college een extra verhoging van € 0,10 per persoon per overnachting voorgesteld en voor de jaren daarna wordt er op initiatief van het Recreatieschap Drenthe een werkgroep geformeerd die een ambtelijke advies zal uitbrengen over de verhoging in de periode 2012 – 2016.

3.4 Forensenbelasting

Wettelijk kader

De Gemeentewet geeft op grond van artikel 223 de mogelijkheid om forensenbelasting te heffen. De forensenbelasting kan worden geheven van de natuurlijke personen, die niet in de gemeente wonen er toch gedurende het belastingjaar meer dan negentig keer 's nachts verblijven of er op meer dan negentig dagen per jaar voor zich of hun gezin een gemeubileerde woning beschikbaar houden. Een direct aanwijsbare tegenprestatie is hiervoor niet nodig. Het begrip gemeubileerde woning in dit kader is zodanig ruim dat de belasting ook geheven kan worden voor woningen die geen onroerend goed zijn.

Belastingplicht

De belastingplicht geldt voor ieder natuurlijke persoon die, zonder in de gemeente een hoofdverblijf heeft er op meer dan 90 dagen van het belastingjaar voor zich of zijn gezin een gemeubileerde woning beschikbaar houdt. Per geval beoordeelt de gemeente naar de omstandigheden of iemand binnen de gemeente een hoofdverblijf heeft.

Heffingsgrondslag

De belasting wordt geheven naar de heffingsmaatschap voor de onroerende zaakbelasting, zoals die voor het belastingobject, waarvan de woning deel uitmaakt voor het belastingjaar is vastgesteld. In die gevallen dat er geen heffingsmaatstaf voor de onroerende zaakbelasting is vastgesteld, wordt de belasting berekend naar de waarde. De vaststelling van de waarde geschiedt in overeenstemming met de regels, zoals ze staan beschreven in de Gemeentewet.

Vrijstellingen

Niet belastingplichtig is degene die ter tijdelijke waarnemen van een openbare betrekking of ter bijwoning van de vergaderingen van een vertegenwoordigend openbaar lichaam, waarvan hij het lidmaatschap bekleedt, dan wel ingevolge last of beval van de overheid, buiten de gemeente zijn hoofdverblijf vertoeft.

Bij de invordering van forensenbelasting wordt geen kwijtschelding verleend.

Tarief

De belasting wordt geheven naar de heffingsmaatstaf voor de onroerende zaakbelastingen, zoals die voor het belastingobject is vastgesteld door de gemeente. De gemeente Tynaarlo hanteert de onderstaande categorieën.

De geraamde opbrengsten bedragen in 2009 € 50.874.

Categorie	WOZ waarde	Tarief 2009
Categorie I	Minder dan € 58.000	€ 88,95
Categorie II	€ 58.000 of meer, doch minder dan € 116.000	€ 177,35
Categorie III	€ 116.000 of meer, doch minder dan € 233.000	€ 235,60
Categorie IV	€ 233.000 of meer	€ 324,60

De geraamde opbrengsten bedroegen in 2008 € 49.878.

Categorie	WOZ waarde	Tarief 2008
Categorie I	Minder dan € 56.000	€ 87,20
Categorie II	€ 56.000 of meer, doch minder dan € 112.000	€ 173,90
Categorie III	€ 112.000 of meer, doch minder dan € 226.000	€ 231,00
Categorie IV	€ 226.000 of meer	€ 318,25

Gemeentelijk beleid

Het tarief wordt jaarlijks aangepast.

Mogelijkheden om beleid aan te passen

Onderzocht kan worden in hoeverre de belastingdruk in overeenstemming is met de algehele druk in Drenthe en Nederland.

Voorgesteld beleid:

Onderzoeken in welke mate de belastingdruk in overeenstemming is met de algehele druk in Drenthe en Nederland met betrekking tot forensenbelasting.

3.5 Baatbelasting

Wettelijke kader

Artikel 222 van de Gemeentewet biedt de mogelijkheid om baatbelasting op onroerende zaken te heffen. Mits het onroerende zaak gebaat is bij een bepaalde voorziening, die door medewerking van de gemeente is bewerkstelligd. Voor aanvang van de voorziening, dient de raad besloten te hebben in welke mate de aan de voorziening verbonden lasten door middel van een baatbelasting op betrokkene verhaald zullen worden. Per situatie wordt beoordeeld of het object gebaat is bij een voorziening. Gebaat zijn wil niet alleen zeggen dat de onroerende zaak is toegenomen in waarde, een onroerende zaak kan ook anderszins baat hebben bij een voorziening. Van belang is dat de situatie veranderd moet zijn. Verhalen van onderhoudskosten is niet mogelijk middels deze belasting.

Momenteel maakt de gemeente Tynaarlo geen gebruik van baatbelasting. In het recente verleden is tweemaal gebruik gemaakt van deze belasting te weten Revitaliseringplan Vriezerbrug in 2006 en aanleg riolering buitengebied vanaf 2001.

Belastingplicht

Belastingplichtig zijn natuurlijke personen en rechtspersonen die van de door gemeentelijke voorzieningen gebate onroerende zaken, het genot hebben krachtens eigendom, beziet of beperkt recht. Voorts besluit de raad in welke mate de aan de voorziening verbonden lasten door middel van een baatbelasting zullen worden verhaald.

Of een onroerende zaak is gebaat wordt beoordeeld naar de toestand op een in de belastingverordening te bepalen tijdstip, dat is gelegen uiterlijk een jaar nadat de voorzieningen geheel zijn voltooid. Tot invoering van de belasting kan uiterlijk twee jaren nadat de voorziening geheel zijn voltooid worden besloten.

Heffingsgrondslag

De grondslag is situatie afhankelijk, bijvoorbeeld aan economische waarde, de lengte van het perceel aan de openbare weg, de oppervlakte of een vast bedrag.

Vrijstellingen

Bij de invordering van de baatbelasting is kwijtschelding niet mogelijk.

Tarief

Het tarief is situatie afhankelijk, maar is uitsluitend ter dekking van de gemaakte kosten. De belasting wordt ineens geheven, met dien verstande dat de belasting op verzoek van de belastingplichtige in de vorm van een jaarlijkse belasting wordt geheven gedurende ten hoogste dertig jaren. In het geval van betaling in termijnen, betaalt de belastingplichtige een opslag vanwege renteverlies.

Gemeentelijk beleid

Invoering van baatbelasting is een moeilijke aangelegenheid, waarbij de procedures en termijnen nauwkeurig in acht moeten worden genomen. Het niet juist volgen van de procedure kan leiden tot vernietiging door de belastingrechter. Na vernietiging is het niet mogelijk om de kosten van de voorziening op een andere wijze te verhalen op de begunstigde.

Mogelijkheden om beleid aan te passen

Per situatie zal overwogen moeten worden om baatbelasting in te voeren.

Voorgesteld beleid:

Bij aanleg van nieuwe infrastructurele werken in overweging nemen of het zinvol en mogelijk is om een gedeelte van de gemaakte kosten te verhalen middels een baatbelasting op de begunstigde. Bij de overweging dient rekening gehouden te worden met de complexiteit en eventuele juridische procedures.

HOOFDSTUK 4 GEMEENTELIJKE RECHTEN IN TYNAARLO

4.1 Algemeen

De Gemeentewet geeft de gemeente de mogelijkheid om rechten te heffen, voor door de gemeente verstrekte diensten en voor gebruik van gemeentelijke bezittingen. De wet schrijft voor dat de tarieven in de gemeentelijke zodanig moeten zijn vastgesteld dat de geraamde baten de geraamde kosten niet overstijgen. Alleen de begrote kosten van de dienstverlening mogen worden verhaald.

In het vervolg van dit hoofdstuk zal nader ingegaan worden op:

- bepaling van de kosten;
- leges;
- afvalstoffenheffing;
- rioolrecht;
- begraafrechten;
- marktgelden.

4.2 Bepaling van de kosten

Om tot de juiste tarieven te komen is het van belang dat alle kosten die in verband staan met de rechten als zodanig worden geïdentificeerd. Kostendekkendheid moet niet worden gezien als middel ter verhoging van de inkomsten, maar als uitvoering van het uitgangspunt dat "de gebruiker betaald". Met dien verstande dat de gemeente een volledige kostendekkendheid na streeft. Dit voorkomt dat de rekening van de kosten bij alle burgers terecht komt. Dit leidt tot beperking van de vrije bestedingsruimte voor de gemeente.

De kostendekkendheid van rechten wordt enerzijds beïnvloed door de kosten en anderzijds door de opbrengsten. De volgende onderdelen beïnvloeden de mate van kostendekkendheid van de leges:

- tariefstelling;
- kwaliteitsniveau;
- doelmatigheid.

Het is een politieke afweging of het wenselijk is de tarieven kostendekkend te maken of te houden. Dit vanwege enerzijds de noodzaak een redelijk tarief te hanteren dat in verhouding staat tot de aan de burger verleende dienst. Anderzijds omdat bij sommige producten en diensten een verband bestaat met wat sociaal en maatschappelijk of politiek wenselijk is (bijvoorbeeld concurrentiepositie ten opzichte van buurgemeenten of het voorkomen van illegale praktijken). In het geval van tariefsverhoging dient ook rekening gehouden te worden met mogelijke invloeden op aantallen. Hogere tarieven kunnen leiden tot daling van de vraag.

In juli 2007 heeft het ministerie van Binnenlandse Zaken de handreiking "kostentoe rekening leges en tarieven" gepresenteerd. Het doel van dit stuk is duidelijkheid te verschaffen welke kosten middels leges verhaald mogen worden op de gebruiker. Het gebruik van de handreiking leidt tot een duidelijker onderbouwing van de tarieven. Naast het feit dat het duidelijkheid verschaft naar de gebruiker, verlaagt het het risico dat de wettelijke macht de legestarieven onverbindend verklaart. De handleiding heeft behoudens uit de jurisprudentie voortkomende regels, amper dwingende voorschriften. De dwingende voorschriften hebben met name betrekking op welke kosten onderdeel uit mogen maken van het tarief. Omtrent de wijze van doorbelasting is de handleiding adviserend. De handleiding heeft als leidraad gediend om de kostprijs van de rechten te kunnen bepalen.

In het vervolg van deze paragraaf zal nader in worden gegaan op welke kosten middels rechten verhaald kunnen worden.

Directe kosten

Onder de directe kosten worden de kosten verstaan die rechtstreeks samenhangen met c.q. veroorzaakt worden door de door het bestuursorgaan verrichte dienstverlening. Uit de wetgeschiedenis en jurisprudentie kan afgeleid worden dat de volgende kostencomponenten verhaald kunnen worden:

- personeelskosten;
- huisvestingskosten;

- specifieke automatiseringskosten;
- materiële kosten;
- kapitaallasten.

Indirecte kosten

Onder indirecte kosten worden de kosten verstaan die niet rechtstreeks samenhangen met/veroorzaakt worden door de dienstverlening van het bestuursorgaan. Indirecte kosten zijn meer gerelateerd aan de afweging van het algemeen belang dan aan het individuele belang. Deze kosten kunnen, behoudens de overheadkosten, niet worden verhaald op de burger. Voorbeelden van de niet te verhalen kosten zijn beleidsvoorbereiding, handhaving en toezicht (behoudens eerste controle) en bezwaar- en beroepsprocedures.

Bestemmingreserves en voorzieningen

De begrote inkomsten en begrote uitgaven kunnen jaarlijks sterk verschillen. Indien kostendekkendheid het uitgangspunt is, kan dit leiden tot sterke fluctuaties in de tarieven. Aangezien dit niet wenselijk is, heeft de gemeente de mogelijkheid om dit op te vangen middels een egalisatievoorziening of bestemmingsreserve. Een voorziening dan wel reserve kan dienen als dekkingsmiddel voor vervanging van activa. Verhalen van kosten voor toekomstige uitbreidingen middels rechten is niet toegestaan.

Omzetbelasting

De in rekening gebrachte omzetbelasting vormt een kostenpost en kan dus verhaald worden. Daarnaast heeft de gemeente op grond van de BTW Compensatiefonds recht op compensatie van de aan hen in rekening gebrachte omzetbelasting. Ondanks dat de gemeente de omzetbelasting vergoed krijgt mag de omzetbelasting toch als kostenpost aangemerkt worden en kan deze ook worden doorberekend. Aangezien de betaalde BTW een zeer klein deel uitmaakt van de kosten van de hier behandelde leges, marktgelden en lijkbezorgingsrechten, is deze component niet meegenomen in de kostprijsberekening. Met betrekking tot de afvalstoffen- en rioolheffing wordt de betaalde BTW wel als een kostencomponent beschouwd.

Verschillen tussen handreiking “kostentoerekening leges en tarieven” en het huidige beleid. Het huidige beleid van de gemeente Tynaarlo wijkt ondermeer op de volgende punten af van de handreiking:

- de belangrijkste kostencomponent zijn de kosten van de betrokken medewerkers. Middels een weekstaat verantwoordt de medewerkers hun uren op het desbetreffende programma. Het huidige systeem maakt geen onderscheid tussen uren die aan rechten kunnen worden doorberekend en welke niet. De berekening van de huidige kostprijs berust deels op tijdschattingen van de betrokken medewerkers;
- betaalde omzetbelasting mag volgens de handreiking verhaald worden middels rechten, mits de omzetbelasting betrekking heeft op het desbetreffende recht. Gelet op de geringe omvang van de omzetbelasting met betrekking tot leges, lijkbezorgingsrechten en marktgelden worden deze niet meegenomen als kostencomponent. Desgevraagd kan dit in de toekomst nader onderzocht worden;
- tot op heden is bij de bepaling van de kostprijs geen rekening gehouden met de kosten van de infobalie. Kosten van de infobalie staan in relatie met de leges en mogen dus via leges verhaald worden op de gebruiker;
- gelet op de samenhang en omvang van enkele legessoorten is in het verleden besloten om de baten en lasten op één kostenplaats te verantwoorden. Het gevolg hiervan is dat het niet eenvoudig is om van elk product afzonderlijk de kostprijs op de juiste wijze vast te stellen. Gelet op de geringe omvang van deze programma's is de toegevoegde waarde van een kostprijsberekening per product laag;
- uit de primitieve begrotingen van de afgelopen jaren blijkt dat een aantal rechten niet kostendekkend zijn. De mate van kostendekkendheid is een politieke afweging. Wel is er dus ruimte om in de toekomst de tarieven te verhogen.

4.3 Leges

Wettelijke kader

Leges is een vorm van gebonden heffing gebaseerd op artikel 229 van de Gemeentewet. Gebonden heffingen betreffen betalingen aan de overheid voor een concrete individuele tegenprestatie. De opbrengsten dienen ter dekking van de gemaakte kosten. Recentelijk heeft de Hoge Raad bekrachtigd dat de kostendekkendheid geldt voor de gehele legesverordening en niet voor de afzonderlijke leges. Met andere woorden een overdekking bij bijvoorbeeld bouwleges mag dienen ter dekking van de onderdekking bij andere leges. De tarieven mogen niet inkomensafhankelijk zijn.

De mate van kostendekkendheid wordt bepaald op programmaniveau en niet op elke opbrengst afzonderlijk.

Voor veel activiteiten is een vergunning nodig. Voor het bouwen van een huis is naast de bouwvergunning soms ook een sloopvergunning, kapvergunning en inritvergunning nodig. Momenteel moet de opdrachtgever elke vergunning afzonderlijk aanvragen. Het aanvragen van al deze vergunningen is voor de inwoners en bedrijven vaak onoverzichtelijk en tijdrovend. Daarnaast kan het leiden tot tegenstrijdige beslissingen. Om dit proces te vereenvoudigen heeft de wetgever in 2008 de omgevingsvergunning wettelijk geregeld. De inwerkingtreding van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) volgt op 1 januari 2010. Door invoering van deze wet hoeft de aanvrager slechts één vergunning aan te vragen voor het gehele traject.

Gebruiksvergunningen

De gemeente heeft de taak om toe te zien op de veiligheid van haar bewoners en bezoekers. Realisatie hiervan vindt onder meer plaats door het uitvoeren van controles op het gebied van brandveiligheid. De zogenaamde gebruiksvergunning is een vereiste om een gebouw in gebruik te mogen nemen.

De wetgever heeft bepaald dat in beginsel uitsluitend de kosten van de eerste controle op het nakomen van de vergunningvoorschriften verhaald mogen worden. In geval de eerste controle toeziet op de nakoming van slechts een deel van de vergunningvoorschriften valt de latere controle op naleving van de rest van de vergunningvoorschriften wederom als een eerste controle te kwalificeren.

	Begroting 2009		Begroting 2008	Werkelijke cijfers 2008		Begroting 2007	Werkelijke cijfers 2007
Omzet	0		0	13.437		0	11.985
Kosten	44.484		55.528	85.062		69.438	98.885
Resultaat	-44.484		-55.528	-71.625		-69.438	-86.900
Mate kosten-dekkendheid	0,00%		0,00%	15,8%		0	12,12%

Opvallend aan de begroting is dat er geen raming is van de legesopbrengst, terwijl de laatste twee jaar gemiddeld € 12.711 aan leges verantwoord is. Rekening houdend met de te verwachten jaarlijkse kosten van € 56.483 leidt het voorstaande tot een gemiddelde onderdekking van € 43.772 (77,5%). Het niet opnemen van de opbrengsten in de begroting is een keuze die in het verleden bewust is gemaakt vanwege de sterke fluctuaties in het aantal aanvragen.

Het huidige tarief is in lijn met de buurgemeenten. Al is de vergelijkbaarheid lastig. Dit wordt veroorzaakt doordat elke gemeente andere staffels heeft met betrekking tot gebruiksvergunningen. Een substantiële verhoging van legestarieven kan tot gevolg hebben dat organisaties zich in een andere gemeente gaan vestigen dan wel uitbreiden.

Vergunningen

Naast werkzaamheden voortkomend uit gebruiksvergunningen heeft de gemeente andere middelen om een goed leefklimaat voor haar bewoners en bezoekers te waarborgen. De middelen staan met name vermeld in de Algemene Plaatselijke Verordening, de Wet op de kansspelen, de Drank- en Horecawet, de Winkeltijdenwet en de Brandbeveiligingsverordening. Het begrote dekkingspercentage van deze producten bedraagt 23,6%. Dit komt neer op een jaarlijks begroot verlies van gemiddeld € 88.169.

	Begroting 2009	Begroting 2008	Werkelijke cijfers 2008	Begroting 2007	Werkelijke cijfers 2007
Omzet	21.137	20.810	19.544	20.489	29.619
Kosten	122.289	103.291	106.028	101.363	114.364
Resultaat	-101.152	-82.481	-86.484	-80.874	-84.745
Mate kosten- dekkendheid	17,28%	20,15%	18,43%	20,21%	25,90%

De meeste aanvragen die de gemeente krijgt op het gebied van evenementen vallen onder "niet belastende evenementen". De brandbeveiligingsverordening is de grondslag voor het verlenen van deze vergunningen. Het huidige legestartief hiervoor bedraagt € 8,65 (in 2008 € 8,50).

Een substantiële verhoging van deze leges kan ertoe leiden dat betrokkenen de afweging maken om geen vergunning aan te vragen. Het gevolg is dat de gemeente de grip op een van haar veiligheidstaken kan verliezen.

Gemeentelijke basis administratie (GBA)

Het belangrijkste product uit dit programma betreft schriftelijke gegevensverstrekking. De verwachte onderdekking bedraagt gemiddeld € 21.630 per jaar. Oorzaak van de onderdekking zijn lage leges-tarieven. Doordat het tarief betreffende gegevensverstrekking aan afnemers en bijzondere derden van rechtswege vastgesteld is op € 2,27 realiseert de gemeente een onderdekking. De negatieve marge voortkomend uit deze activiteit mag worden gedekt door ander legesopbrengsten.

	Begroting 2009	Begroting 2008	Werkelijke cijfers 2008	Begroting 2007	Werkelijke cijfers 2007
Omzet	21.943	21.604	16.896	31.604	21.182
Kosten	50.699	46.391	49.095	42.951	53.281
Resultaat	-28.756	-24.787	-32.199	-11.347	-32.099
Mate kosten- dekkendheid	43,28%	46,57%	34,42%	73,58%	39,76%

Door veranderde wet- en regelgeving in de laatste jaren is de vraag naar uittreksels GBA afgenomen. Sinds een aantal jaren worden bijvoorbeeld geen uittreksels GBA meer gevraagd bij het aanvragen van een rijbewijs.

Burgerlijke stand

De leges hebben betrekking op diensten en producten die de gemeente aanbiedt op het terrein van trouwen, samenwonen en gegevens verstrekkingen uit de burgerlijke stand. Alleen gemaakte kosten die rechtstreeks toe te rekenen zijn aan een huwelijksvoltrekking komen voor doorbelasting in aanmerking. Dus de kosten die betrekking hebben op het actueel houden van de basisadministratie mogen niet middels leges worden doorbelast naar de gebruikers.

	Begroting 2009	Begroting 2008	Werkelijke cijfers 2008	Begroting 2007	Werkelijke cijfers 2007
Omzet	100.544	99.000	84.070	67.244	96.835
Kosten	116.216	110.701	112.097	114.612	96.416
Resultaat	-15.662	-11.701	-28.027	-47.368	419
Mate kosten- dekkendheid	86,52%	89,43%	75,00%	58,67%	100,43%

Van de buurgemeenten heeft alleen de gemeente Hoogezand-Sappemeer een lager tarief met betrekking tot huwelijksvoltrekking in het gemeentehuis. Momenteel is het tarief € 206 op maandag tot en met vrijdag en € 256 op zaterdag. Het gemiddelde van de buurgemeenten bedraagt respectievelijk € 246 en € 579. De kans dat mensen uitwijken naar een andere gemeente bij een eventuele tariefsverhoging is laag. Het is dus mogelijk om de tarieven te verhogen waardoor de onderdekking afneemt. Trouwen op een andere locatie dan het gemeentehuis is mogelijk. Hiervoor geldt een hoger tarief.

Jaarlijks vinden circa 250 huwelijksvoltrekkingen plaats binnen de gemeente. Om tot een volledige dekking van de kosten te komen, zal de prijs van een huwelijksvoltrekking met circa € 55 moeten stijgen. Overwogen kan worden om in stappen het tarief te verhogen.

Tenslotte heeft de landelijke overheid een verplicht tarief ingesteld inzake uittreksels burgerlijke stand. De verwachting is dat verplichte uittreksels de komende jaren verder worden ingeperkt.

Reisdocumenten

In tegenstelling tot de meeste andere leges heeft de overheid hier maximumtarieven ingesteld. De gemeente Tynaarlo hanteert momenteel het maximumtarief, waardoor het dekkingstekort niet kan worden opgevangen door verhoging van de leges. Wel bestaat de mogelijkheid om de onderdekking te compenseren door overdekking van andere leges.

	Begroting 2009		Begroting 2008	Werkelijke cijfers 2008		Begroting 2007	Werkelijke cijfers 2007
Omzet	226.694		223.190	260.538		195.126	250.461
Kosten	274.534		268.687	302.534		253.371	281.812
Resultaat	-47.840		-45.497	-41.996		-58.245	-31.351
Mate kosten- dekkendheid	82,57%		83,07%	86,12%		77,01%	88,88%

Momenteel is het onduidelijk wat de gevolgen voor de gemeente Tynaarlo zijn van verwachte wijzigingen op het gebied van reisdocumenten. Vanaf 21 september 2009 maakt de vingerafdruk van de eigenaar onderdeel uit van de paspoort. Het afnemen van vingerafdrukken kost extra tijd. De wetgever geeft niet de ruimte om de hieruit voortvloeiende kosten middels leges te verhalen. Het gevolg van deze wijzigingen is dat de kostendekkendheid met circa € 10.000 op jaarbasis afneemt.

Rijbewijzen

Het product rijbewijzen behoort op basis van omvang bij de drie belangrijkste legesproducten van de gemeente. De begroting laat een onderdekking zien van jaarlijks gemiddeld € 47.126. Het huidige legestartief is relatief laag in vergelijking met de buurgemeenten. Een rijbewijs kost bij de gemeente Tynaarlo € 30,70, terwijl de buurgemeenten gemiddeld € 40,04 vragen. Een tariefsverhoging van € 5 leidt tot een extra opbrengst van circa € 15.000. Realisatie van een volledige kostendekkendheid leidt tot een tariefsverhoging van € 11,75. Overigens is de regering voornemens om een maximumtarief in te voeren voor rijbewijzen. Dit tarief zal naar verwachting hoger zijn dan het huidige tarief.

	Begroting 2009		Begroting 2008	Werkelijke cijfers 2008		Begroting 2007	Werkelijke cijfers 2007
Omzet	146.870		144.600	143.086		69.564	152.325
Kosten	166.224		195.634	195.767		140.555	198.246
Resultaat	-19.354		-51.034	-52.681		-70.991	-45.921
Mate kosten- dekkendheid	88,36%		73,91%	73,09%		49,49%	76,84%

Dit is het laatste jaar dat een brommercertificatie geldig is. Op 1 oktober 2009 wordt geacht dat elke bestuurder van een bromfiets, snorfiets of brommobiel in het bezit is van een zogenaamd AM rijbewijs. Mede hierdoor zijn de afgelopen jaren meer rijbewijzen verstrekt.

Overige documenten

De mate van kostendekkendheid bedraagt 29,4%, hetgeen inhoudt dat het begrote verlies jaarlijks € 42.077 bedraagt. De producten hebben met name betrekking op verstrekkingen door de gemeente in de vorm van verklaringen omtrent gedrag en gehandicapten parkeerkaart.

	Begroting 2009	Begroting 2008	Werkelijke cijfers 2008	Begroting 2007	Werkelijke cijfers 2007
Omzet	19.869	19.562	28.906	13.260	23.922
Kosten	63.758	60.346	67.938	54.817	61.467
Resultaat	-43.889	-40.784	-39.032	-41.557	-37.545
Mate kosten- dekkendheid	31,16%	32,42%	42,55%	24,19%	38,82%

De onderdekking kan door een substantiële tariefsverhoging afnemen. Overigens is het tarief betreffende verstrekkingen over gedrag door de wetgever gemaximaliseerd en kan het derhalve niet verhoogd worden. Dit product is voor de gemeente niet kostendekkend.

In sommige andere gemeente is de gehandicaptenparkeerkaart een WMO voorziening. Mits er toereikende middelen zijn kan de afweging worden gemaakt om de gehandicaptenparkeerkaart te financieren uit WMO-gelden. Dit zal de onderdekking van dit programma jaarlijks doen afnemen met circa € 11.000.

Vergunning in het kader van wegen

De gemeente brengt leges in rekening met betrekking tot inritvergunningen. De omvang is zeer beperkt met een negatieve marge van € 4.450 per jaar voor de jaren 2008 en 2009. In de huidige situatie belast de gemeente alleen facturen van derden door aan de begunstigden. Met andere woorden de kosten van het gemeentepersoneel worden uit de algemene middelen betaald.

Aangezien andere diensten wel aan de gebruikers in rekening worden gebracht, is het raadzaam om ook hier een vergoeding voor te vragen. Dit kan het rechtsgelijkheidgevoel van de burger vergroten. Immers burgers betalen bij het afnemen van andere diensten ook een redelijke vergoeding. Gelet op de geringe omvang, circa 10 aanvragen per jaar, is eventuele opbrengst laag. In de buurgemeenten bedraagt het tarief globaal € 35.

	Begroting 2009	Begroting 2008	Werkelijke cijfers 2008	Begroting 2007	Werkelijke cijfers 2007
Omzet	15.475	15.236	9.823	41.262	15.135
Kosten	21.553	18.058	10.915	19.251	10.505
Resultaat	-6.078	-2.822	-1.092	22.011	4.630
Mate kosten- dekkendheid	71,80%	84,37%	90,00%	214,34%	144,07%

Naast inritvergunningen vallen ook "nutsbedrijven" onder dit programma. Op grond van de Telecommunicatiewet kan de gemeente een deel van de kosten middels leges verhalen. Overwogen kan worden om in lijn met enkele omliggende gemeenten leges te gaan heffen op grond van de telecommunicatie wet. Het tarief van buurgemeenten bedraagt gemiddeld € 257.

Overigens staat het product niet vermeld in de legesverordening van de gemeente. Zonder deze melding zijn in rekening gebrachte leges niet rechtsgeldig.

Kapvergunning

Uit onderstaande tabel blijkt dat het afgeven van een kapvergunning beneden kostprijs geschiedt. De onderdekking op kapvergunningen wordt voornamelijk veroorzaakt doordat de loonkosten niet volledig middels leges op de aanvragers verhaald worden. Het huidige tarief van € 13,20 (vorig jaar € 12,95) is niet toereikend om de kosten te dekken. Een vergunningaanvraag vergt circa één uur. Het huidige uurtarief bedraagt € 75,98. De overige uren die op dit programma verantwoord worden hebben met name betrekking op beroeps- en bezwaarprocedures.

	Begroting 2009	Begroting 2008	Werkelijke cijfers 2008	Begroting 2007	Werkelijke cijfers 2007
Omzet	2.484	2.446	2.218	2.408	2.132
Kosten	9.137	7.511	11.897	14.126	15.055
Resultaat	-6.653	-5.065	-9.679	-11.718	-12.923
Mate kosten- dekkendheid	27,19%	32,56%	18,64%	17,05%	14,16%

Een gedeeltelijke oplossing voor de negatieve marge kan het verruimen van de vrijstelling zijn. Minder aanvragen leidt tot lagere kosten, dus een lager verlies. Volledige kostendekkendheid leidt tot een aanzienlijke tariefsverhoging. Het gevolg is dat een onredelijk hoog tarief ontstaat, hetgeen het risico van illegale kap vergroot.

Bouwvergunning

Dit betreft in rekening gebrachte leges voor vergunningen/diensten rond bouw- en woningtoezicht. De opbrengsten uit bouwleges zijn 70% van de totale legesopbrengsten van de gemeente. Bouwvergunningen is het enige product waar sprake is van overdekking. Voor de jaren 2007, 2008 en 2009 is de jaarlijkse overdekking begroot op € 61.621.

	Begroting 2009	Begroting 2008	Werkelijke cijfers 2008	Begroting 2007	Werkelijke cijfers 2007
Omzet	1.332.953	1.318.443	1.036.353	1.004.956	1.012.114
Kosten	1.305.487	1.116.930	985.142	1.046.071	1.074.064
Resultaat	27.466	201.513	51.211	-41.115	-61.950
Mate kosten- dekkendheid	102,10%	118,04%	105,20%	96,07%	94,23%

Een gedeelte van de kosten die verband houden met bouwen kan de gemeente niet verhalen op de aanvragers. Het gaat om kosten op het gebied van handhaving, toezicht en controle. Uitgezonderd de kosten voortkomend uit de eerste controle. Een "eerste controle" kan meerdere keren tijdens de bouw plaatsvinden, mits de controle betrekking heeft op een nieuwe fase in de bouw. Met betrekking tot de kostendekkendheid is rekening gehouden met het vorenstaande.

Leges Uit het voorstaande komt naar voren dat de totale legesopbrengsten de kosten niet dekken. Het onderstaande overzicht geeft het totaal van de leges weer. In tegenstelling tot voorgaande onderzoeken zijn bij het meest recente onderzoek "kostendekkendheid leges" de kosten van de infobalie meegenomen in bepaling van de kostprijs. De mogelijkheid om de kosten middels leges te verhalen op de gebruiker is afgestemd met de huisaccountant.

	Begroting 2009	Begroting 2008	Werkelijke cijfers 2008	Begroting 2007	Werkelijke cijfers 2007
Omzet	1.887.969	1.864.891	1.614.871	1.445.913	1.615.710
Kosten	2.174.381	1.983.077	1.926.475	1.856.555	2.004.095
Resultaat	-286.412	-118.186	-311.604	-410.642	-388.385
Mate kosten- dekkendheid	-15,17%	-6,34%	-19,30%	-28,40%	-24,04%

Voorgesteld beleid:

Uitgaande van het kader van 100% kostendekking en een gemiddelde onderdekking van ca 20% op de leges de nieuw aantredende Gemeenteraad in overweging geven om de leges jaarlijks extra te verhogen in een nader te bepalen tijdsspanne.

4.4 Afvalstoffenheffing

Wettelijke kader

De heffing is gebaseerd op Wet Milieubeheer. De heffing is ter dekking van kosten die de gemeente maakt in het kader van het inzamelen en verwerken van huishoudelijke afval. Wettelijk is de gemeente verplicht om wekelijks huisvuil in te zamelen bij particulieren.

Belastingplicht

De belasting wordt geheven van degene die in de gemeente feitelijk gebruik maakt van een perceel ten aanzien waarvan als gevolg van de wet, een verplichting tot het inzamelen van huishoudelijke afvalstoffen geldt. Gebruiker is degene die naar omstandigheden beoordeelt, al dan niet krachtens eigendom, bezit, beperkt recht of persoonlijk recht, feitelijk gebruik maakt van een perceel.

Heffingsgrondslag

Het gewicht van de periodiek ingezamelde afvalstoffen van een perceel dan wel groep van percelen wordt aangemerkt als maatstaf van de heffing. Naast een variabel deel betalen de gebruikers een vast bedrag per locatie.

Vrijstellingen

Vrijstelling is niet mogelijk.

Tarief

De wetgever heeft bepaald dat de opbrengsten ter dekking dienen van de gemaakte of nog te maken kosten op het terrein waarvoor ze geïnd zijn. Aangezien de jaarlijkse kosten sterk kunnen fluctueren, werkt de gemeente Tynaarlo met een egalisatievoorziening. De huidige tarieven zijn opgenomen in de verordening Afvalstoffenheffing 2009. Afvalstoffenheffing genereert, blijkende uit de begroting 2009, een opbrengst van € 3.206.887. Een jaar eerder was deze € 3.157.317.

Categorie	Tarief 2009	Tarief 2008
Vast tarief	€ 99,00	€ 113,00
Variabel huishoudelijk afval	€ 0,23	€ 0,23
Variabel grofvuil (De Werf)	€ 0,14	€ 0,14

Het variabele gedeelte betreft de vergoeding per aangeleverde kilo.

Gemeentelijk beleid

Tijdens de behandeling van de perspectievennota 2009 is door de gemeenteraad bepaald dat de afvalstoffenheffing jaarlijks met maximaal 2% stijgt. Met dien verstande dat de begrote opbrengsten de begrote kosten niet overstijgen. Dit betekent voor 2010 dat het vast tarief daalt met € 11 en het variabele tarief gelijk blijft.

Mogelijkheden om beleid aan te passen

De gemeenteraad heeft de mogelijkheid om het vast deel te wijzigen, zodat de vergoeding per kilo kan veranderen. Daarnaast bestaat de mogelijkheid om onderscheid te maken tussen meerpersoonshuishoudens en éénpersoonshuishoudens met betrekking tot het vast tarief.

Voorgesteld beleid

Het huidige beleid handhaven.

4.5 Rioolrecht

Wettelijke kader

Op grond van artikel 229 van de Gemeentewet is de gemeente toegestaan om rioolrechten te heffen. Alle opbrengsten dienen ter dekking van de kosten van riolering.

Belastingplicht

De gebruiker van een perceel van waaruit afvalwater direct of indirect op de gemeentelijke riolering wordt afgevoerd. Degene, die een zelfstandig gedeelte van een perceel gebruikt wordt eveneens voor het gebruik aangeslagen.

Heffingsgrondslag

Het aantal kubieke meters afvalwater dat afkomstig is van het object en is afgevoerd. Het aantal kubieke meters afvalwater wordt gesteld op het aantal kubieke meters water dat in de laatste aan het begin van het belastingjaar voorafgaande verbruiksperiode naar het eigendom is toegevoerd of is opgepompt. Ingeval de verbruiksperiode niet gelijk is aan een kalenderjaar, wordt de hoeveelheid naar tijdsbeslag bepaald. Bij ontoereikende gegevens om de omvang van het afvalwater te kunnen

bepalen, stelt de ambtenaar de heffing vast op basis van het waterverbruik van een vergelijkbaar huishouden.

Vrijstellingen

Rioolheffing blijft achterwege indien:

- gebruikers van percelen of gedeelten van percelen, die uitsluitend dienen voor de publieke dienst, voor zover zij eigendom zijn van de gemeente;
- gebruikers van percelen of gedeelten daarvan, die uitsluitend worden gebruikt voor de openbare eredienst;
- op grond van de kwijtscheldingsverordening gemeentelijke belastingen en heffingen.

Tarief

De geraamde opbrengsten bedragen in 2009 € 2.962.346 (in 2008 € 3.113.623). Aangezien de jaarlijkse kosten sterk kunnen fluctueren, werkt de gemeente Tynaarlo met een egalisatievoorziening. Hierbij wordt het tarief bepaald op de gemiddeld benodigde storting in deze voorziening. Het tarief voor 2010 blijft gelijk aan dat van 2009.

Categorie	Hoeveelheid kubieke meters afvalwater	Tarief 2009	Tarief 2009	Tarief 2008	Tarief 2008
		vast	variabel	vast	variabel
Categorie I	Van 0 tot en met 350 m ³	€ 198,90	€ 0,00	€ 195,00	€ 0,00
Categorie II	Van 351 tot en met 900 m ³	€ 372,80	€ 0,00	€ 365,45	€ 0,00
Categorie III	Van 901 tot en met 10.000 m ³	€ 372,80	€ 106,00	€ 365,45	€ 104,00
Categorie IV	Van 10.001 tot en met 20.000 m ³	€ 10.029,75	€ 88,75	€ 9.833,10	€ 87,00
Categorie V	Van 20.001 m ³ en meer	€ 19.081,25	€ 69,65	€ 18.707,10	€ 68,30

Het variabele gedeelte betreft de opslag per 100m³ of gedeelte daarvan, waarmee het minimum van deze categorie is overschreden.

Gemeentelijk beleid

Het college streeft naar een maximale kostendekkendheid binnen de financiële kaders van tariefsbepaling voor riolrechten zoals die door de raad zijn gesteld. Ten aanzien van de riolering zijn de beleidsvoornemens opgenomen in het Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP). Het plan vermeldt ondermeer welke voorzieningen de komende jaren aan het gemeentelijke rioleringsstelsel getroffen worden. Voorts staat vermeld welke kosten middels de rioolheffing op de gebruikers verhaald worden.

Mogelijkheden om beleid aan te passen

Binnen de wettelijke kaders heeft de gemeente enkele mogelijkheden om het beleid aan te passen. Bijvoorbeeld het wijzigen van de gehanteerde staffel.

Nieuwe wetgeving

Met ingang van 1 januari 2008 is de Wet Wijziging van de Gemeentewet, de Wet op de waterhuishouding en de Wet milieubeheer in verband met de introductie van zorgplichten van gemeenten voor het afvloeiend hemelwater en het grondwater, alsmede verduidelijking van de zorgplicht voor het afvalwater, en aanpassing van het bijbehorende bekostigingsinstrument, kortweg Wet Gemeentelijke Watertaken, in werking getreden. Op grond van deze wet heeft de gemeente met ingang van 1 januari 2010 de volgende taken erbij gekregen:

- zorgplicht met betrekking tot afvloeiend hemelwater;
- zorgplicht voor het in het openbaar gebied treffen van maatregelen teneinde structurele nadelige gevolgen van de grondwaterstand voor de aan de grond gegeven bestemming zoveel mogelijk te voorkomen of te beperken, voor zover het treffen van die maatregelen doelmatig is en niet tot de zorg van het waterschap of de provincie behoort.

Op basis van artikel 228a Gemeentewet kan de gemeente de kosten van de bovengenoemde taken verhalen op de gebruikers middels een rioolheffing. De rioolheffing treedt in plaats van het huidige riolrecht. Vanaf 1 januari 2010 stelt de wetgever de rioolheffing verplicht in plaats van het riolrecht. Op grond van de nieuwe wet is de gemeente vrij in het kiezen van de heffingsgrondslag en het bepaling van de categorie belastingplichtigen aan wie de heffing wordt opgelegd. De Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) heeft twee voorbeeldmodellen opgesteld voor de nieuwe situatie, te weten Model A en Model B. Model A gaat uit van één heffing (afvalwater) en Model B van twee, naast afvalwater ook één voor grond- en hemelwater.

Model A sluit aan bij de huidige situatie binnen de gemeente Tynaarlo. Het voordeel van het huidige systeem is dat het relatief eenvoudig is in te voeren. Daarnaast is het toerekenen van kosten tussen afvalwater enerzijds en grond- en hemelwater anderzijds lastig. Bijvoorbeeld het vervangen van een riool dat voor al het water wordt gebruikt. Vraag: welk percentage moet worden toegekend aan afvalwater en welk deel aan grond- en hemelwater. Om discussie en dus bezwaren te voorkomen is het raadzaam om voor Model A te kiezen.

Een separaat voorstel zal binnenkort aan de Gemeenteraad worden aangeboden.

Voorgesteld beleid

een separaat voorstel afwachten inzake de invoering van een rioolheffing per 1 januari 2010 in plaats van het rioolrecht, waarbij voorgesteld zal worden uit te gaan van één heffing voor het afvalwater in plaats van 2 heffingen voor respectievelijk afvalwater en grond- en hemelwater.

4.6 Lijkbezorgingsrechten

De gemeente Tynaarlo beschikt over 5 algemene begraafplaatsen. In Vries ligt “de Eswal”, in Eelde “de Duinen” en de “Oude begraafplaats” en in Zuidlaren “Oude Coevorderweg” en “de Walakker”. Voor al deze begraafplaatsen gelden dezelfde regels en mogelijkheden. De begraafplaatsen worden zorgvuldig onderhouden. Een begraafplaats is immers een plaats waar nabestaanden in alle rust en netheid een dierbare kunnen herdenken.

Wettelijke kader

Op grond van Wet op de lijkbezorging is de gemeente verplicht om al dan niet op eigen grondgebied een gemeentelijke begraafplaats te hebben. Middels leges mogen de kosten van de begraafplaats en voor door de gemeente verleende diensten ten aanzien van de begraafplaats verhaald worden op de gebruiker.

Belastingplicht

De rechten worden geheven van degene op wiens aanvraag dan wel ten behoeve van wie de dienst wordt verricht of van degene die van de bezittingen, werken of inrichtingen gebruik maakt.

Heffingsgrondslag

De tarieven zoals vermeld in de verordening.

Vrijstellingen

Bij de invordering van de lijkbezorgingsrechten wordt geen kwijtschelding verleend.

Tarief

De wetgever heeft bepaald dat het tarief maximaal kostendekkend mag zijn. Uit het onderstaande overzicht blijkt dat het huidige tarief niet kostendekkend is.

	Begroting 2009		Begroting 2008	Werkelijke cijfers 2008		Begroting 2007	Werkelijke cijfers 2007
Omzet	240.020		216.541	276.022		206.541	196.825
Kosten	640.375		562.717	551.424		564.973	470.970
Resultaat	-400.355		-346.176	-275.402		-358.432	274.145
Mate kosten- dekkendheid	37,48%		38,44%	50,06%		36,56%	41,79%

In principe zijn de nabestaanden zelf verantwoordelijk voor het onderhoud van het graf. Dit onderhoud kan door de rechthebbenden tegen een vergoeding worden overgedragen aan de gemeente.

Gemeentelijk beleid

De gemeente streeft naar een volledige kostendekkendheid binnen de financiële kaders van de wijze van tariefsbepaling voor begraven zoals die door de raad zijn gesteld. Om dit te verwezenlijken heeft de raad op 24 maart 2009 ingestemd met het onderstaande:

- de mogelijkheid van dubbel diep begraven vastleggen in de verordening;
- het gedeeltelijk toekennen van de functie openbaar groen aan de begraafplaatsen;
- het bruto grafoppervlak vaststellen 8m² per graf;

- het onderhoud van de grafbedekking door de gemeente Tynaarlo laten uitvoeren;
- het in ogenschouw nemen van tarieven in de omgeving.

Het voorstaande moet leiden tot een mate van kostendekkendheid van 91% in 2010. Om uiteindelijk te komen tot een kostendekkend programma begraven in 2012, zou zowel in 2011 als in 2012 een verhoging van de begraafrechten met circa 5% dienen plaats te vinden.

Mogelijkheden om beleid aan te passen

De enige eis die de wetgever op het gebied van de hoogte van het recht stelt is dat de begrote opbrengsten de begrote lasten niet mogen overstijgen. Het huidige beleid is gericht op volledige kostendekkendheid in 2012.

Voorgesteld beleid

Het huidige gemeentelijk beleid met betrekking tot lijkbezorgingsrechten is gericht op volledige kostendekkendheid. Derhalve wordt geen beleidswijziging voorgesteld.

4.7 Marktgeden

Wettelijke kader

Op basis van artikel 229 Gemeentewet, heeft de gemeente de mogelijkheid om een vergoeding te vragen voor het gebruik van voor de openbare dienst bestemde gemeentebezittingen of van voor de openbare dienst bestemde werken of inrichtingen die bij de gemeente in beheer of in onderhoud zijn. Met andere woorden de gemeente mag marktgeden heffen voor tijdelijk gebruik van een locatie voor een markt of kermis.

De grootste kernen van de gemeente, te weten Eelde, Tynaarlo, Vries en Zuidlaren hebben elk hun eigen markten. De wetgever heeft bepaald dat de begrote opbrengsten de geraamde kosten niet mogen overstijgen.

Belastingplicht

Betrokkene die gebruik maakt van een standplaats.

Heffingsgrondslag

De belasting wordt geheven op basis van de gebruikte ruimte.

Vrijstellingen

Bij invordering wordt geen kwijtschelding verleend.

Tarief

Doelstelling van de gemeente is om de markten kostendekkend te organiseren. Uit het onderstaande overzicht blijkt dat in 2009 op begrotingbasis de opbrengsten toereikend zijn om de verwachte kosten te dekken. De tarieven zijn opgenomen in de verordening Marktgeden.

	Begroting 2009		Begroting 2008	Werkelijke cijfers 2008		Begroting 2007	Werkelijke cijfers 2007
Omzet	180.900		176.135	251.595		173.413	210.827
Kosten	174.835		233.545	294.856		221.565	270.032
Resultaat	6.065		-57.410	-43.261		-48.152	-59.494
Mate kosten- dekkendheid	103,47%		75,42%	85,33%		78,27%	78,07%

Gemeentelijk beleid

Bepaald is dat tarieven van die omvang dienen te zijn dat ze de gemaakte kosten dekken.

Mogelijkheden om beleid aan te passen

Voortzetting van het huidige beleid. Dit op basis van de raadsuitspraak d.d. 30 juni 2009, tijdens behandeling van de perspectievennota.

Voorgesteld beleid

De huidige beleidslijn handhaven.

HOOFDSTUK 5 HEFFING, INNING EN INVORDERING

5.1 Algemeen

Dit hoofdstuk gaat nader in op de wijze van heffing, inning en invordering van de gemeentelijke belastingen en rechten. Tevens komt kwijtschelding, bezwaar en beroep in dit hoofdstuk aan bod.

5.2 Wijze van heffing

In beginsel ontvangt iedere belastingplichtige jaarlijks, in februari, een gemeentelijke belastingaanslag voor de OZB en rioolheffing. De afvalstoffenheffing wordt in de maand na de kwartaalafsluiting in rekening gebracht.

Op het aanslagbiljet staat aangegeven hoe de hoogte van de aanslag is vastgesteld. En op welke wijze het verschuldigde bedrag moet worden voldaan. De invordering is erop gericht dat de belasting zo spoedig mogelijk wordt geïncasseerd.

5.3 Inning

Om de inning voor beide partijen zo klantvriendelijk mogelijk te houden biedt de gemeente Tynaarlo de belastingplichtige de mogelijkheid om middels automatisch incasso de aanslagen OZB en rioolrecht in 10 termijnen te voldoen. Het voldoen van de afvalstoffenheffing kan ook middels automatisch incasso. Na één maand vindt incasso van de eerste termijn plaats, de helft van de hoofdsom, en een maand later het restant.

Indien een belastingplichtige niet op tijd kan betalen, kan hij middels een schriftelijk verzoekvragen om een betalingsregeling. In overleg met de invorderingsambtenaar wordt het aantal termijnen bepaald, waarin de belastingschuld moet worden voldaan. Ook gedurende de bezwaar- en beroepsprocedure kan uitstel van betaling worden gevraagd.

Op de aanslag staat een vervaldatum vermeld. Wanneer betaling achterwege is gebleven en geen betalingsregeling is getroffen zendt de invorderingsambtenaar betrokkene een herinnering. Eventueel gevolgd door een aanmaning. Naast de aanslag dient de belastingplichtige in het laatste geval de aanmaningskosten te voldoen. Volgt er vervolgens geen betaling dan wordt overgegaan tot het uitvaardigen van een dwangbevel. Het dwangbevel levert een executoriale titel op, zodat direct tot beslaglegging kan worden overgegaan indien de belastingplichtige in gebreke blijft.

5.4 Bezwaar en beroep

Op het moment dat betrokkene van mening is dat een aanslag onjuist is, heeft betrokkene de mogelijkheid om daar bezwaar en beroep tegen in te dienen. De wetgever heeft de bezwaar- en beroepstermijn op zes weken na dagtekening van de aanslag gesteld. De betrokken medewerkers beoordelen het ingediende stuk en stellen betrokkene middels een brief in kennis van de uitspraak. Indien betrokkene zich niet kan vinden in de uitspraak, kan deze binnen zes weken na de uitspraak beroep instellen bij de Rechtbank. Beide partijen kunnen beroep in dienen bij het Gerechtshof op de uitspraak van de Rechtbank en vervolgens in cassatie gaan bij de Hoge Raad.

Indien de belastingplichtige in het gelijk wordt gesteld dan wordt de aanslag aangepast. Een aanslag kan ook ambtshalve worden aangepast. Dit gebeurt als een fout geconstateerd wordt, voordat een bezwaar is ingediend, of als er te laat een gegrond bezwaar is ingediend.

5.5 Kwijtschelding

Op grond van de Gemeentewet is de gemeente bevoegd om een gedeeltelijk kwijtschelding te verlenen van gemeentelijke belastingen en rechten. De kaders voor de kwijtschelding zijn door de landelijke overheid bepaald. Strenger toepassen van de voorgeschreven normen is toegestaan, verruiming echter niet. De gemeente Tynaarlo heeft kwijtschelding uitbesteed aan de Intergemeentelijk Sociale Dienst. Kwijtschelding is afhankelijk van de persoonlijke financiële situatie van de aanvrager.

De volgende belastingen en heffingen komen in aanmerking voor (gedeeltelijke)kwijtschelding:

- onroerend Zaak Belasting (OZB);
- rioolrechten;
- afvalstoffenheffing;
- legeskosten van gemeentelijk Identiteitskaart.

Voor het verlenen van kwijtschelding is in de begroting 2009 een bedrag geraamd van € 82.182 (2008 € 82.881).

De in juli 2007 door het ministerie van Binnenlandse Zaken opgestelde handreiking "kostentoe-rekening leges en tarieven" vermeld het volgende over kwijtschelding. De kosten in verband met kwijtschelding:

- mogen worden meegenomen in de berekening van de geraamde lasten, waardoor de geraamde lasten stijgen of;
- mogen worden meegenomen in de berekening van de geraamde baten, waardoor de geraamde baten dalen.

Voorgesteld beleid

De kosten van kwijtschelding opnemen in de berekening van de tarieven.

HOOFDSTUK 6 LASTENDRUK GEMEENTE TYNAARLO

6.1 Lastendruk lokale belastingen en rechten

Inkomsten uit belastingen en rechten vormen een zeer belangrijke inkomstenbron voor de gemeente Tynaarlo. De gezamenlijke opbrengst uit lokale belastingen en rechten is in 2009 begroot op circa €12 miljoen (in 2008 €11,7 miljoen), terwijl de totale inkomsten voor 2009 zijn begroot op €31 miljoen (in 2008 €28 miljoen).

Het streven van de gemeente is om de lastendruk voor de burgers in zijn totaliteit niet meer dan trendmatig te laten stijgen. 2009 is het derde achtereenvolgende jaar dat de afvalstoffenheffing daalt, in 2009 met circa 12% op het vaste tarief. Ook is de gemeente voor 2009 in staat om, ondanks investeringen voor waterbeheer en riolering, de rioolretributies met niet meer dan 2% trendmatig te laten stijgen.

In het volgende overzicht wordt de belastingdruk aangegeven voor een aantal verschillende groepen inwoners van de gemeente. Geconcludeerd

Soort woning	WOZ-waarde	OZB 2009	Afval 2009	Riool 2009	Totaal 2009	Totaal 2008
Huurwoning *)	€50.000	n.v.t.	€169	€199	€368	€378
Huurwoning **)	€100.000	n.v.t.	€238	€199	€437	€447
Eigen woning **)	€150.000	€118	€238	€199	€555	€566
Eigen woning **)	€300.000	€236	€238	€199	€673	€685
Niet-woning (bedrijf)	€300.000	€485	n.v.t.	€199	€684	€662
Niet-woning (bedrijf)	€450.000	€728	n.v.t.	€199	€927	€895

*) éénpersoonshuishouden met 305 kg afval

***) meerpersoonshuishouden met 605 kg afval

Het onderstaand overzicht geeft de belastingdruk voor een gemiddeld huishouden* in provincie Drenthe in 2008 weer. Hieruit kan de conclusie getrokken worden dat de gemeente Tynaarlo een van de goedkoopste is in de provincie, doch de lasten zijn in lijn met het gemiddelde.

Gemeente	Afval	Riool	OZB (eig)	Totaal
Midden-Drenthe	€224,00	€198,50	€171,20	€593,70
Tynaarlo	€238,15	€198,90	€157,80	€594,84
Westerveld	€224,40	€225,50	€145,20	€595,10
De Wolden	€226,08	€203,04	€170,00	€599,12
Noordenveld	€238,95	€208,15	€154,80	€601,90
Aa en Hunze	€257,10	€196,35	€166,00	€619,45
Meppel	€282,00	€163,50	€182,00	€627,50
Borger-Odoorn	€195,26	€146,00	€288,80	€630,06
Hoogeveen	€274,85	€144,75	€220,00	€639,60
Assen	€257,79	€174,96	€213,40	€646,15
Emmen	€273,84	€115,60	€303,60	€693,04
Coevorden	€279,00	€183,83	€251,80	€714,63
Gemiddeld	€247,62	€179,92	€202,06	€629,59

*) Vergelijking op basis van een meerpersoonshuishouden in een eigen woning van €200.000, 605 kg afval en minder dan 350M3 water verbruik.

6.2 Relevante verordeningen

De wetgever heeft in de gemeentewet aangegeven welke belastingen en heffingen de gemeente Tynaarlo mag heffen. De gemeenteraad neemt het besluit of de gemeente gebruik maakt van een bepaalde belasting of heffing. Middels een verordening worden de kaders kenbaar gemaakt aan belanghebbenden. De onderstaande verordeningen op het gebied van belastingen en heffingen gelden momenteel bij de gemeente Tynaarlo:

- Verordening rioolrechten 2009, vastgesteld op 25 november 2008;
- Verordening afvalstoffenheffing 2009, vastgesteld op 25 november 2008;
- Verordening reinigingsrechten 2009, vastgesteld op 25 november 2008;
- Verordening onroerende-zaakbelasting 2009, vastgesteld op 25 november 2008;
- Legesverordening 2009, vastgesteld op 25 november 2008;
- Verordening toeristenbelasting 2009, vastgesteld op 26 november 2007;
- Verordening forensenbelasting 2009, vastgesteld op 25 november 2008;
- Lijkbezorgingsrechten 2009, vastgesteld op 25 november 2008;
- Marktgeldverordening 2009, vastgesteld op 25 november 2008;
- Exploitatieverordening 1999, vastgesteld op 14 december 1999.